ANUL IV. -- No. 17
1 Iulie 1928

„Vom lovi deopotrivă în străinul parazitar
și în românul necinstit și înstrăinat!“

INFRĂȚIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naționale Creștine“

CUPRINSUL:

Un număr 12 Lei

Abonamentul în interiorul țării 1 an 300 Lei, 6 luni 150 Lei
„ în străinătate . . 1 an 400 „ 6 luni 200 „

Redactor responsabil: Dr. LAZAR ISAICU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
CLUJ, STRADA BOB Nr. 7

IMPRIMERIA A. ANCA, CHIRIAȘ:
PETRU TIMARIU
CLUJ, STRADA REGINA MARIA Nr. 43

ANUL IV. — Nr. 17 1 Iulie 1928

INFRĂŢIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naţionale Creştine“

Rubrica permanentă.

Pentru ca să se ştie

Denunţăm din nou marelui public pe aceia, cari au apărat pe Jidanul GROEDEL în procesul cu Maramureşenii, de pe urma căruia sătenii de baştină şi-au perdut pădurile ce le aparţineau de veacuri:

Apărătorii, cumpăraţi cu banii lui Iuda, poartă numele:
EMIL HAŢIEGANU, deputat naţional-ţărănist şi profesor la Universitatea din Cluj.
MIRCEA DJUVARA, deputat liberal şi profesor la Universitatea din Bucureşti.
VALERIU ROMAN, proaspăt liberal, fost secretar general al L. A. N. C.

Cine ajută pe duşmanii României la bârfirea ţării?
COSTA FORU, dela „anumita presă“ şi
N. GHIULEA, membru în partidul naţional-ţărănist şi profesor la Universitatea din Cluj.

Având în vedere, că Inalta Curte de Casaţie a adjudecat Jidanului Groedel 26.000 jugere în paguba Maramureşenilor, aşa încât veneticul acaparator a ajuns proprietarul acestui latifundiu forestier, noi cerem cu stăruinţă, în virtutea legii agrare, ca imediat ce va fi ieşit din indiviziune Jidanul Groedel să fie expropriat la fel ca şi ceilalţi proprietari de păduri, pentru ca acele comune de pe valea Vişeului, cari au dreptul după lege, să fie puse în stăpânirea pădurilor, ce le-au aparţinut din moşi-strămoşi.

In discursul rostit la senat, în ziua de 22 Martie 1928, P. S. S. Episcopul Nicolae Ivan dela Cluj, la discuţia generală a legii Cultelor (vezi revista *Renaşterea*, organul oficial al Eparhiei, No. 14 din 1 Aprilie 1928) a atins chestiunea mizeriei Moţilor provenită din faptul că *„pădurile de mult le-a tăiat dl. Tischler cu concursul binevoitor al politicianilor patentaţi din Ardeal“*.

Ştii, onorate cititor, cine sunt *„politicianii patentaţi“*, cari au ajutat pe Jidanul Tischler să despoaie pe Moţi de averea lor strămoşească? Iată numele celor vinovaţi:
EMIL HAŢIEGANU, deputat naţional-ţărănist şi profesor la Universitatea din Cluj.
GHEORGHE LEON, deputat liberal şi profesor la Universitatea din Cluj.
PETRE GROZA, fost ministru averescan.

„INFRĂŢIREA ROMÂNEASCĂ“

I. P. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei şi alcoolismul

Reproducem cu deosebită satisfacţie propunerea I. P. S. Mitropolitului Pimen al Moldovei, făcută în şedinţa Sf. Sinod din 14 Iunie 1928, privitoare la pustiirile fizice şi morale ce pricinueşte alcoolismul în rândurile populaţiei noastre şi mai ales dela ţară.

In fiecare cuvânt e un trist adevăr; şi totuşi ca luptători pentru triumful adevărului, luminat pe toate feţele, regretăm profund că în textul de mai jos nu se găseşte nici cea mai uşoară indicaţie: de unde provine „grozava primejdie“ a alcoolismului.

Când toată lumea românească ştie că laboratorul, în care se prepară şi de unde se răspândeşte moartea fizică şi morală a naţiei noastre, este cârciuma ţinută în enormă proporţie de Jidani, ne mirăm şi ne doare că acest simplu şi elementar adevăr nu a fost tratat pe larg în propunerea I. P. S. Mitropolitului Pimen al Moldovei.

Să fie aceasta o scăpare de vedere adânc regretabilă? ori diplomaţie cusută cu aţă albă spre a nu supăra pe Jidani, *prin denunţul întemeiat că ei sunt ucigaşii prin alcool ai neamului nostru?*

Fixând constatarea de mai sus, ce caracterizează dela început lipsa de curaj în combaterea otrăvirii norodului prin Jidanii cârciumari, dăm locul cuvenit propunerii mai sus amintite:

Alcoolismul sau patima beţiei a ajuns o mare şi groaznică primejdie pentru populaţia ţărănească, ca şi pentru lucrătorii din fabrici şi uzini şi pentru muncitorii din oraşe şi târguri.

Din pricina acestei afurisite patimi, s'au înmulţit cele mai oribile crime, aşa că cârciuma, a ajuns a fi isvorul tuturor nenorocirilor de care suferă populaţiunea ţării noastre, ca: omoruri, junghieri, bătăi sălbatice, furturi, divorţuri, copii nă-

scuţi morţi sau schilozi, care mai târziu devin idioţi, criminali, etc. Multe case devin pustii, iar casele de nebuni, sunt pline ca şi puşcăriile. Toate aceste nenorociri de care suferă mai ales generaţia noastră de azi, sunt urmările beţiei. şi dacă s'ar întârzia a se lua cuvenitele măsuri, va urma degenerarea rassei şi a neamului nostru.

Tot din această patimă, atât de răspândită la noi, s'au întins în populaţiunea noastră dela ţară şi lucrătorii din oraşe, tuberculoza şi alte boale omorîtoare, care seceră viaţa multor fii ai neamului, ca sifilisul.

In faţa acestor grozave primejdii, Biserica noastră, nu poate şi nu trebue să rămână indiferentă; căci e vorba de viaţa, moralitatea şi trăinicia poporului nostru românesc.

Se cuvine deci, ca Sf. Sinod, fără întârziere, să ia cuvenitele măsuri pentru ca prin preoţime, să facă o cât mai mare propagandă contra acestor flagele, atât de primejdioase, care ameninţă viaţa poporului.

Şi până acum Biserica n'a rămas nepăsătoare faţă de această primejdie care ameninţă pe credincioşii ei, luând măsuri pentru stârpirea patimei beţ'ei. Dar, pentrucă acum această patimă se ridică cu mai multă furie, din pricina înmulţirii cârciumelor şi a fabricilor de spirt, se cuvine ca Biserica să intervie cât mai curând pentru salvarea sănătăţii şi a vieţii poporului, căci e o datorie a noastră a tuturor pentru a ne îngriji nu numai de mântuirea sufletului, dar şi de sănătatea şi de buna stare a poporului nostru românesc.

Sunt de părere ca Sf. Sinod. sesizat de această nenorocire, care ameninţă poporul românesc şi care preocupă pe toţi oamenii de bine, care-şi dau seama de urmările acestor patimi, ca şi pe guvernul ţării, să ia cât mai neîntârziat măsurile necesare; altfel, ţăria şi moralitatea poporului nostru românesc, va scădea şi noi vom fi răspunzători.

Să muncim dar fără preget ca Biserica, prin preoţimea ei, să-şi facă datoria; altfel, rămânem vinovaţi înaintea lui Dumnezeu şi a poporului pe care îl păstorim.

La lucru dar, căci datoria ne cheamă.

14 Iunie 1928.

PIMEN

Ruşinoasă abdicare

Nu poate scăpa cercetării atente următorul fapt.

Naţiunile cari au participat la conflagraţia mondială dovedesc o îngrijitoare oboseală, stăpânită de convingerea că o pace durabilă trebue să se întroneze cu orice preţ, chiar jertfind din demnitatea naţională. De aici izvoreşte nu numai acel spirit impăciuitor, care atinge limitele extreme ale răbdării, dar şi aceea îngăduinţă faţă de porniri duşmănoase care tóceşte simţul firesc al apărării şi aruncă neamurile obosite de răsboiu într'o stare de apatie, ce le poate fi fatală. Sunt ameninţate să cadă uşoară pradă energiei intacte ce pândeşte, lacomă şi răsbunătoare, din ungherele întunericului.

Această energie intactă se ridică zilnic sporită din tabăra naţiunii jidoveşti.

Este *intactă*, pentrucă Jidanii nu au făcut răsboiu: ei nu au sângerat pentru naţiunile care i-au găzduit, ocrotit şi îmbogăţit în iluzia neghioabă, că acordându-le drepturi civile şi politice îi vor asimila. Această energie duşmănoasă se ridică *zilnic sporită*, pentrucă Jidanii cari nu s'au sacrificat sunt marii profitori ai răsboiului mondial.

Sunt profitori sub cele mai variate forme, trăgând foloase crescânde sub toate aspectele vieţii.

Au acaparat bunuri materiale imense, punând în practică regula stabilită de unul din sângele lor: „Krieg ist ein Riesengeschäft"; prin finanţa lor internaţională dictează în politica externă dela încheierea tratatelor de pace până în prezent; au ajuns în stăpânirea despotică a unui teritoriu mai mare decât restul Europei, punând mâna de banditi şi ucigaşi pe Rusia sovietică; fac opinie publică mondială prin presa şi agenţiile de presă, dominate de finanţa lor; frământă proletariatul din toate ţările cu idealul fericirii comuniste, ţinându-l într'o continuă fierbere antinaţională, spre a îngreuia consolidarea statelor slăbite de răsboiu; au câştigat drepturi politice în ţările unde încă nu le aveau, putând astfel să le subjuge mai uşor la adăpostul legilor; şi-au creiat partide politice, întreţinute clandestin cu banii lor, spre a le servi ca instrumente oarbe în politica ce alimentează conform capitolului III din *Protocoalele Inţelepţilor Sionului;* pretutindeni seamănă neîncrederea faţă de conducătorii politici spre a desorienta şi exaspera massele conduse; propagă, printr'o literatură desmăţată şi prin corupţie, un materialism trândav şi mărginit în care să se seufunde tineretul ce reprezintă nădejdea şi chezăşia naţiunii.

Gândindu-se la rezultatele acestor sistematice uneltiri care ating, alterează, destramă, nimicesc încet dar sigur toate fibrele trupeşti şi sufleteşti ale individului şi ale poporului; înţelegând întinderea dezastrului, pregătit sub forma tuturor relelor, savant şi perfid răspândite, s'a ridicat un cugetător modern şi a caracterizat acţiunea neamului jidovesc ca *fons et origo omnium malorum* (obârşia şi începutul tuturor relelor).

Pe când noi, „goimii", ne mulţumim a trăi de azi pe mâine, neamul lui Iuda, care nu a sângerat în răsboiu dar s'a îmbogăţit din el, atacă cu vioiciune, cu îndrăsneală crescândă, cu ură atavică şi perfidie neîntrecută; atacă necontenit toate punctele nevralgice ale naţiunilor creştine obosite de răsboiu.

Iar noi, noi cedăm mereu. Fiecare zi înseamnă pentru ei o nouă victorie; pentru noi „goimii", cei priviţi ca animale după teoria Talmudului lor, fiecare zi înseamnă o pierdere mai mult, o cădere din vechile drepturi, o ruşinoasă abdicare.

Da, ruşinoasă. In adevăr, Jidovimea, sub pretexte hipocrite, a ajuns să impună umilinţe pe cari nici nu şi le puteau imagina, necum admite, statele creştine din Europa veche; şi dupăce obţin umilirea creştinilor, apoi o trâmbiţează *urbi et orbi*, peste toată suprafaţa globului, prin organul lor „Iüdische Presszentrale Zürich" pentruca lumea să afle despre ascensiunea puterii lor şi neputinţa noastră progresivă.

Dau un fapt caracteristic, petrecut în plină oficialitate, în orasul sfintelor şi primelor amintiri creştine, unde se păstrează atâtea vestigii din viaţa apostolilor; un fapt mărunt în sine, din care totuşi rezultă cum *Jidanii ne impun jugul legii lor.* Faptul, întâmplat la Roma, se rezumă în câteva cuvinte: pentru ca oficialitatea italiană să se bucure de onoarea (!) de a lua masa cu Jidovul britanic Alfred Mond, a trebuit să mănânce „cuşer" în cetatea-leagăn al creştinismului. Reproduc textul informaţiei, tradusă din limba franceză, luată din *Iüdische Presszentrale Zürich,* No. 495 din 18 Maiu 1928 pag 3, şi atrag atenţia

cititorilor asupra cuvintelor subliniate: (I. P. Z.) Roma. „Comitetul Italia-Palestina a dat în seara de 9 Maiu un supeu în onoarea lui Sir Alfred Mond, care s'a întors din călătoria sa în Palestina. *La cină, care a fost în mod riguros preparată ritual*[1]) *spre a permite participarea profesorului* Sacerdoti, rabinul Romei şi a profesorului Lattes. au fost invitaţi: S. E. Belluzzo, ministru al Economiei Naţionale, Prefectul provinciei şi guvernatorul Romei, şi erau prezenţi şi membri comitetului: S. E. de Stefani, fost ministru de finanţe, S. E. Cantalupo fost subsecretar de stat pentru colonii, deputatul Volpe profesor de istorie la Universitatea din Roma, senatorul Ciraolo fost preşedinte al Crucii roşii italiene, deputatul Olivetto şi avocatul Sereni."

[1]) Textul francez: *„Au diner, qui a été rigourensement rituel pour permettre l'intervention du . . ."*

Din constatările generale mai sus amintite precum şi din cazul mărunt dar caracterestic, petrecut la Roma, un adevăr incontestabil se desprinde: avea perfectă dreptate autorul francez *Gougenot des Mousseaux*, când la 1868 îşi intitula opera-i clasică *„Le Juif, le Judaisme et la Judaisation des peuples chrétiens."*

Occidentul se iudaizează pe nesimţite printr'o zilnică abdicare inconştientă faţă de pretenţiile crescânde ale Judaismului, când agresiv când insinuant, dar mereu cuceritor. Faţă de Apusul, hipnotizat prin formele iudeo-masonice, România cu mintea ei ageră prezintă o superioritate: fiind mult mai conştientă de gravitatea primejdiei, şi-a fixat, în ciuda politicianilor jidoviţi, o atitudine menită să servească drept model şi altor state, ameninţate de acelaş pericol.

I. C. CĂTUNEANU.

Impresii pe drum de propagandă

Mociu, Ghiriş 10 Iunie. In comuna fruntaşă şi sediu de plasă Mociu descinzând, am avut norocirea să întâlnim învăţătorimea adunată în cerc cultural, cercuri ce'n ţara noastră se ţin lanţ şi cari te 'nalţă şi-ţi dau nădejdi în ce priveşte luminarea orizontului şi spulberarea întunerecului de care neamul nostru de veacuri a fost cuprins. Am schimbat cu dânşii păreri şi ne-am apreciat reciproc. Intre cei peste 40 de învăţători am observat şi vre-o 10 de naţionalitate minoritari Unguri, cari surprinşi în conversaţiile lor, dădeau dovadă de-o deosebită mulţumire faţă de modul cum au fost trataţi la cursurile şi examenele de l. rom. din Argheş şi de un deosebit respect faţă de felul cum s'a executat în misiunea sa profesorimea dela acele cursuri.

Invitarea de a-i vizita la Şărmaş am primit-o cu plăcere.

In drum spre Mociu am descins şi în comuna apropiată, Ghiriş, cu preot tânăr şi destul de respectat, om dela care te-ai putea să te aştepţi la mai multă înţelegere ce priveşte datorinţa-i de păstor faţă de satul său mic, alimentat de două prăvălii evreeşti pe lângă care abia tânjeşte prăvălioara unui invalid de răsboiu. Ne-am convins în drumul nostru de propagandă naţională, că în judeţul Cluj se găsesc ţărani înţelegători şi vrednici de-o soartă mai bună şi dacă sunt exploataţi de mai mulţi sau mai puţini Jidani, răspunderea o are conducerea vitregă de ieri, ca şi cea de astăzi. Să o ştie preoţimea română de ambe confesiunile, să o ştie dăscălimea ei, precum şi ceilalţi intelectuali români, că vor răspunde şi 'naintea oamenilor şi 'naintea lui Dumnezeu pentru indolenţa lor ce priveşte exploatarea nemiloasă a ţăranului de către Jidanii satului lor.

Şi să o ştie Părintele Rusu din Ghiriş că după discuţiunea obiectivă avută între noi doi în casa D-Sale, fanatismul D-Sale pentru persoana căreia se închină, nu-l îndreptăţeşte a-şi ieşi din sărite şi a mă trimite la Jidani ce nu-mi aparţin. Ce-am spus, după informaţiile ce şi azi le am, e adevărat.

Să presupunem însă, dle Părinte, că informaţiile mele nu sunt adevărate, d-ta ai ofensat totuşi la locuinţa d-tale pe un om, care e de bună credinţă şi era de convingerea că-ţi spune adevărul.

Apahida 17 Iunie. Comună, care aproape-i curat românească, are 1500 locuitori. Românii sunt împărţiţi pe jumătate în gr. ort. şi gr. catolici cu 2 preoţi şi 2 biserici. Unguri încă sunt vre o 10 familii. Evrei asemenea. Aceştia se împart astfel: 2 au prăvălii de băcănie şi spirtuoase în comună, 1 bufett la gară, 2 măcelării, 1 pantofărie, 2 foşti prăvălieri, acum proprietari peste vre-o 400 jugere de pământ în hotarul Apahidei, unu-i rabin, iar ultimul sfăt. Frumoasă chivernisire şi mai ales frumos viitor te aşteaptă pe tine, fruntaşă comună românească, Apahida. Cei 3 prăvălieri şi 2 măcelari jidovi, înainte, cu timpul veţi deveni în curând şi voi foşti prăvălieri şi foşti măcelari, încă proprietari peste sutele de jugere ce vă compet. Atunci veţi mai putea ţine şi-un mare rabin şi sfeţi şi veţi mai ridica o sinagogă pe lângă cea existentă, care azi sfidează ambele biserici româneşti prin proporţiile ei. Iar D-Voastră, On. conducători ai comunei Apahida, comitet şcolar, notar comunal, primar, ambii preoţi români, cari excelaţi prin absenţa totală dela examenul festiv de fine de an (pus anume pe Dumineca) al şcoalei şi copiilor D-Voastră, nu vă daţi seama că veţi fi chemaţi să vă daţi socoteala de felul, cum v'aţi înţeles datoria faţă de poporul blând şi deştept al comunei D-Voastre? Mai ales, D-Voastră, Onoraţi Părinţi Sufleteşti, nu simţiţi nicio remuşcare şi nu Vă temeţi de viitorul ce Vă aşteaptă, căci dacă se continuă aşa, după ridicarea unei noui sinagogi, un nou rabinăr şi noi proprietari de pământ, Jidani, credincioşii nu se vor mai putea ţine pe ei, vor emigra în alte părţi, pe meleaguri mai fericite şi astfel Vi se va duce şi D-Voastră terenul de sub picioare.

Apahideni, deschideţi ochii şi ajutaţi-Vă singuri: Cumpăraţi dela Români! Nici un ac dela Jidan! Mai bine vă părăsească Jidanii, decât să părăsiţi voi glia strămoşască.

Cât despre şcoală, la ale căror examene din întâmplare am asistat, e un punct de lumină. Şcoala românească, şcoala de sub conducerea plină de suflet a tânărului Director dl Grossu şi colegele sale, e bine.

Inainte, D-le Director, fă lumină, şi . . . la lumină . . . toate se văd mai bine.

NICOLAE POPA
Profesor la Gimnaziul
Dr. C. Angelescu, Cluj

Pentru cititori!

Fiecare bun Român este dator să citească unul dintre ziarele de mai jos:
„Apărarea Naţională" — Iaşi.
„Libertatea" — Orăştie.
„Apărarea Naţională" — Arad.
„Svastica Iaşului" — Iaşi.
„Sentinela" — Focşani.
„Străjerul" — Brăila.
„Buzduganul" — Buzău.
„Carpaţii" — Ploeşti.
„Chemarea" — Botoşani.
„Scutul Naţional" — Chişinău.
„Pământul Strămoşesc" — Iaşi.

Pater Olasz şi Evreii

Felicităm în cuviosul Părinte al rom. catolicilor din S...u-Mare luptătorul curagios, destoinic şi clar văzător al Ungurilor ce încep să se deştepte din ameţeala morfinei jidoveşti. Popor muncitor, dar exaltat în mândria Voastră naţională de presa extra-şovinistă a Jidovilor suprapuşi, V'a trebuit terorismul criminalului talmudic al lui *Khon Bela* ... să începeţi a V... revizui situaţia în legătură cu Neamul ales al lui Iuda, trădătorul lui Hristos şi trădător în continuitate al credincioşilor săi precum şi al tuturor popoarelor de pe glob, neaparţinând Neamului ales.

Un premergător al vieţii celei noi este fără îndoială luminatul povăţuitor de bine, cuviosul Părinte Olasz cu opera sa întitulată: A mai férfi élet-utja (Călăuza bărbatului de azi).

Călăuza dă sfaturi practice atât tânărului maghiar cât şi societăţii, şi'n deosebi părinţilor, în ce priveşte creşterea tineretului. Totul e luminat şi bine motivat. E un fel de călăuză de educaţie între împrejurările insalubrităţii morale şi fizice. Cauza e anturajul jidovesc molipsitor: distrugător în cele materiale şi corupător în cele sufleteşti şi morale.

Cartea e plină de exemple practice arătând insalubrităţile pas de pas, dela naştere până la mormânt.

Faţă cu distrugerea şi molipsirea prin boli venerice, alcool, presă, literatura de bulevard, cinematograf, teatru, dansuri, modernism, lux, viaţă destrăbălată, socialism, francmasonerie ş. a. toate penetraţiuni jidoveşti, autorul propune tot atâtea măsuri de îndreptare isvorâte din spirit creştinesc.

Indrumă publicul cetitor maghiar să rupă orice legătură cu literatura erotică jidovească modernă scrisă în ungureşte şi lipsită de orice morală, îmbrăţişând şi asigurând tot-atunci existenţa unei literaturi morale creştine.

Sfătueşte Partidul Maghiar, să lase chestia evreiască şi să nu se mai facă ridicoli prin apărarea ei în cadrul partidului maghiar, ci mai bine apărând creştinii săi contra Jidanilor, să-şi facă merit din numele ce-l poartă.

Activitatea Cuziştilor o află salutară şi din punct de vedere unguresc şi-i doreşte o desvoltare creatoare şi de îmbrăţişare şi a masselor muncitoreşti, cari o simpatizează în munca ei creatoare şi fără spargeri de geamuri.

Cartea Părintelui Olasz, fiind plină de învăţături practice atât pentru tineretul adult, cât şi pentru publicul mare, în a cărui sarcină cade educaţiunea tineretului şi fiind şi singură în felul său, atrag atenţiunea binevoitoare a cetitorilor români cari ştiu ungureşte, în special asupra acestei cărţi. De altfel ar merita osteneala să fie tradusă pe româneşte.

Cluj, la 16 Iunie 1928.

Dr. L. ISAICU

Ingrijitoare stări în jud. Someş

Nu ştim pe cine mai interesează soarta judeţului Someş, de vreme ce repetatele noastre inzistenţe de a se face rânduială acolo unde cu puţină bunăvoinţă se putea face, n'au fost ascultate. Ne-am format în cele din urmă convingerea că aşa zisele autorităţi au alte preocupări şi că nu le interesează soarta nefericitului popor aşezat în jurul vechii cetăţi moldoveneşti. E o notă a vremii în care trăim de a se tolera neajunsurile, iar acei cari din când în când însemnăm faptele, o facem aceasta în tainica credinţă că poate de undeva va veni salvarea. Până azi n'avem nici un motiv să credem în îndreptarea relelor şi spre durerea noastră continuăm a însemna, cum s'ar spune la răboj.

Strâmbul-Băiuţului, comună românească din vechi timpuri.

In vecinătatea munţilor Maramureşului la poalele Ţibleşului, la izvorul râului Lăpuş, din vechi timpuri se pomeneşte de baia de aur „Băiuţ", azi Strâmbul-Băiuţului, numire luată dela comunele Strâmbu şi Băiuţ contopite. E o comună cu peste 700 familii a căror principală ocupaţiune a fost totdeauna fărâmarea pietrelor în mine, — pietre foarte bogate în aur de cea mai fină calitate, — plumb, aramă, pirit, ş. a minerale. Mina are o vechime de peste 400 ani şi probabil că formarea comunei coincide cu găsirea izvorului de aur.

Din biografia comunei, demn de reţinut pentru scrierea de faţă, este originea locuitorilor. In vechi hrisoave, risipite azi în mare parte de autorităţile de pe vremuri, se pomeneşte că la 1814 biserica română a ars până în temelii, iar la 1816 Românii, punând mână dela mână, din al lor, fără sprijinul nimănui, şi-au edificat o nouă biserică, altfel singura biserică din intreaga comună până în ziua de azi. O dovadă că Românii pe vremuri au format populaţia comunei, afară de funcţionarii minei cari erau Maghiari. Neavând aceşti funcţionari loc de închinare, prin autoritatea ce le-o conferea titlul de „şefi", au profitat de faptul că Românii la terminarea bisericii au contractat un împrumut de 1024 florini şi s'au oferit să plătească datoria. S'a încheiat învoiala ca în biserica română să poată servi şi preotul romano-catolic, pe care au avut grijă să-l aducă şi odată cu venirea acestuia se inaugurează o nouă eră în viaţa Românilor de acolo.

Maghiarizarea populaţiei româneşti.

Preotul rom.-cat., încurajat de administraţie şi funcţionarii minei, cari pe vremuri, caşi azi, erau atotputernici şi dispuneau de soarta muncitorilor, şicanează persistent pe preotul român şi pe toţi aceia, cari nu-şi plecau genunchii. Muncitorimii, — se scrie într'un raport — i se cere să posească limba maghiară pentru a se putea înţelege cu funcţionarii intreprinderii Statului, dela cunoaşterea limbii fiind în funcţie leafa şi toate celelalte apuntamente. Sistemul vestitelor grădini de copii, se înfiinţează în două părţi a comunei, cu edificii mari şi încăpătoare. Tinerele vlăstare ale Românilor sunt trecute prin aceste purgatorii, unde după stagiul de 2—3 ani ies cunoscând binişor limba şi fragmente din istoria ţării făurite de Árpád. Perfecţionarea se continuă în şcoalele primare de Stat cu 4 învăţători unguri din vârful picioarelor până în creştet, cari poartă o deosebită grijă împlinirii misiunii de maghiarizare. Schimbarea numelui de Câmpeanu în Mezei, şi altele asemenea se face cu multă uşurinţă pe lângă adausul că capul familiei, muncitor în mină, este ridicat la rangul de „muncitor cl. I" şi prin urmare şi un adaus la retribuţiuni. Funcţionarii intreprinderilor, cari nu puteau fi decât din neam de unguri sau jidani, veghează cu stăruinţă la realizarea procesului de maghiarizare. Rezultatul: după puţin lipsă din 100 ani de continuă

hărţuială pentru înstrăinarea elementului român, la unirea Ardealului cu patria-mamă, în această comună, bande de săcui găsesc adăpost şi peste două luni ţin piept armatei române care aducea solia liberatoare. Ungurii cunoscând rezistenţa Românilor pentru a fi siguri la reuşita maghiarizării, au împestriţat comuna cu Maghiari habotnici incercaţi şi cari azi formează o clică de duşmani permanenţi ai Statului nostru. Norocul că aceşti Unguri şi azi formează o infimă minoritate, altfel poate le-ar mai veni gustul să-şi măsoare puterile cu autorităţile noastre.

Ce trebuiau să facă autorităţile româneşti.

Preluând Statul minele trebuia să întroducă o administraţie românească. în primul rând cu funcţionari români înţelegători ai situaţiei. Trebuia să trimită învăţători români, atât pentru şcolile cât şi pentru grădinile de copii, având în vedere că Românii locuesc această comună într'o majoritate faţă de care numărul Ungurilor de origină dispare. Nu sunt familii de Unguri muncitori nici chiar 2%. Trebuiau apoi să ocrotească şi ajute pe preotul român în mod demn fiindcă preotu în această comună de muncitori n'are niciun câştig lateral.

Ce au făcut autorităţile noastre.

Dintr'u început o spunem că n'au făcut nimic din aceea ce trebuiau să facă. Conducerea minelor Ministerul Industriei şi Comerţului, spre ruşinea conducătorilor acestui departament, au lăsat o exclusiv în grija *Ungurilor* şi a *Jidanilor* cari gospodăresc aşa de bine această imensă avere naţională încât se lucrează cu deficite însemnate. In schimb şi cei mai mici funcţionari, cum li se zice „Suboficianţi“ îşi au câte 2—3 perechi de case elegante. Toată clica din conducere, incluziv cei mai mici slujbaşi, *nu posed limba română.* Pe aceştia legea, recte Ministerul, nu-i obligă să o cunoască şi li se admite să ciorovăiască şi azi în limba lui Arpad; fac impresia a se afla într'o intreprindere condusă de contele Apponyi, cunoscutul călău depe vremuri al şcolilor române din Ardeal. In mod evident aceşti ilustri funcţionari ai Statului Român n'au niciun interes să sprijine intreprinderile Statului atunci când concediul şi-l petrec dincolo de graniţele ţării. Bunăoară amploiatul Statului Géza Hanik (fost pe vremuri şeful socialiştilor din acea localitate şi probabil că şi azi îşi menţine şefia) îşi revede cu drag rudeniile din jurul Balatonului şi din Budapesta.

Problema şcolară a fost rezolvită într'un mod care ne umileşte să o descriem. Ambele edificii a grădinilor de copii au un aspect caşi cum ar fi scăpat dintr'un grav cataclism. Ele sunt închise şi ruinate, din cauza neîngrijirii la timp, azi nu se mai pot reface decât cu însemnate cheltueli. Dna Maria Paşca, unica învăţătoare de grădină de copii, ţine cursurile într'o odaie din locuinţa sa proprie; odaie scundă, întunecoasă şi nesănătoasă. Locuind la o extremitate a comunei, are foarte puţini elevi aşa că putem spune că învăţământul acesta se reduce, pe lângă toată năzuinţa dnei Paşca, la zero.

Şcoala primară cu 4 învăţători este divizată: 2 înv. la secţia română şi 2 la cea maghiară. Nici că se putea aduce o mai mare ofensă elementului român din această comună. Să se creieze secţia maghiară cu doi învăţători (între cari şi creştinul Géza Hanik!) pentru copiii funcţionarilor, singurii Unguri şi cari sunt într'un număr, precum am arătat, neînsemnat faţă de Români.

Pentru această bună gospodărie şcolară Revizoratul judeţului Someş merită o deosebită laudă (din partea Ungurilor bine înţeles). Domnul revizor Ioan Moldovan n'a avut de la cine să audă că colegul Dsale dela Satu-Mare dl Darlu Pop a desfiinţat secţia maghiară din comuna Capnic, comună care a urmat paralel aceeaş soartă cu Strâmbu-Băiuţului.

Cu tot regretul dar nu ne putem abţine de a însemna că Revizorul şcolar al jud. Someş nu-şi pricepe de loc atribuţiunile sau cel puţin nu vrea să le înţeleagă. De unde a scos necesitatea să se plătească din bugetul Statului 2 învăţători unguri pentru un neînsemnat număr de copii maghiari şi să ocupe sălile trebuincioase Românilor? Ori crede dl Moldovan că e necesar ca şi mai departe copiii de origină română să continue a se educa după indicaţiile vechilor ordine ale lui Apponyi? Domnul ministru dr. Angelescu, care a dat nenumărate dovezi de a fi bun gospodar în trebile şcolare, avem nădejdea că va îndrepta această stare care nu trebuie să se mai prelungească. Altfel truda dsale este zadarnică.

Tot astfel dacă 8 ani de zile nu s'au găsit fondurile necesare pentru repararea edificiilor şcolilor din această comună, cari se află într'o stare mai mult decât jalnică, nu ştim cui să o atribuim. Revizoratul Dej desigur are o bună parte din vină. Zidurile ameninţă din toate părţile cu surparea — un zid desprins chiar a strivit anul trecut un elev care a scăpat graţie imediatei intervenţii. Pe lângă toată bunăvoinţa directorului dl Aurel Ghergheli, noi ne-am convins că, n'are cu ce le repara când contribuţia comunei nu acopere nici chiar cheltuelile cu încălzitul.

In comuna Strâmbu, unicul post de învăţător la 230 familii de Români, devenind vacant, revizoratul Dej a numit pe Unguroaica Maria Kovács. O dovadă în plus de grija ce se poartă elementului român. N'am făcut mulţi paşi dela calea desemnată de asupritorii de tristă amintire.

Dărnicia autorităţilor . . .

Pe cât de neînţelegătoare sunt autorităţile cu nevoile, pe atât sunt de darnice. In ciuda protestelor preotului dl *Nicolae Nechita*, ale primarului dl *Bela Bulbuc* (Român trecut prin şcoala vremilor, notăm azi bun Român), ale dl *A. Ghergheli*, singurii intelectuali români de altfel, *Administraţia financiară Dej a înzestrat comuna Strâmbu cu a cincia crâşmă*, dăruind brevetul patriotului *Mendel Taub*, graţie — se spune — stăruinţelor funcţionarului dl Fetke. Iar şeful întreprinderilor Statului din această localitate dl inginer I. Iakusik admite, ca neînsemnatul salar ce-l primesc muncitorii, să se treacă din cassierie în baza unui tablou deadreptul în tejgheaua unsuroasă a lui Mendel Taub şi consorţii. Precum se vede între crâşmarii spoliatori şi şeful întreprinderilor Statului — să ni se ierte expresia — există o dulce armonie şi toată lumea tace chitic. Se bea mult, straşnic de mult. Pentruca Mendel să aibă lista mare, are concesiunea de a trece şi contul femeilor cari ajută la sporirea consumului în absenţa bărbaţilor duşi la lucru.

***

In timp ce femeile sporesc lista lui Mendel, bărbaţii în munţi, prin tuneluri lungi de kilometri, ciocnind de zor cu putere în sfredel, îşi cântă cântecele de jale. De sus prin stâncă şi multele tunele suprapuse curg şiroaie de apă, jos belţi pretutindeni, pământul argilos, frământat continu, se leagă de unicele încălţăminte: opinci cu obiele din pânză de cânepă — atmosfera este încărcată cu vapori şi înăduşitoare; opaiţul cu carbit, nelipsit dela niciun miner, răspândeşte o lumină jalnică, e prevestitoarea tuberculozei care îşi face loc în corpul nenorocit

La ieşirea din mină, dupăce am urcat mai multe scări suind în cel mai de sus tunel, — tot dealul e tuneluri — în drumul nostru, un nenorocit pe o scară ne aţine calea. La văzul „şefului“ — un mic slujbaş — care ne însoţea, coboară şi trage scara la o parte când se trezeşte că-i cade un maldăr de pietre şi pământ peste cap şi umeri. Un moment se sperie, simte loviturile şi îşi caută cu îngrijire prin păr dacă curge sânge. Nu-i nimic, el e învăţat cu asemenea nimicuri. Işi adună legătura de sfredele, ciocane şi cu opaiţul în mâna dreaptă se afundă în tunel. fericit că n'a fost strivit, lucru ce se putea întâmpla foarte uşor şi de care a fost ferit de Acel care ne fereşte pe toţi de nenorociri. Era om căsătorit cu 5 copii !

AT. MOTOGNA

Oglinda partidului naţional ţărănesc

Pentru ca opinia publică românească să afle care este adevăratul suflet al aşa zisului partid naţional-ţărănesc, care nu se poate îngriji de soarta naţiunii, compusă 80% din ţărani, când ocroteşte pe duşmanii neîmpăcaţi şi ucigaşii prin alcool ai ţăranilor noştri, când ocroteşte pe Jidani, publicăm mai jos un manifest tipărit la Cernăuţi, în preajma alegerilor comunale din 1925, care manifest pentru orice om de bună credinţă desvălue toată hipocrizia şi lipsa de patriotism a fruntaşilor partidului, ce minte ţara zicându-şi naţional-ţărănesc.

Citiţi şi vă desmeticiţi :

„Fii ai lui Izrael

„Alegerile pentru comună se apropie. Fiţi vigilenţi, ochiul să vă fie viu şi fără cruţare (Raschi, Esod. 14)

„Guvernul liberal al lui Brătianu voeşte să extermine neamul evreesc. Brătianu întreţine şi patronează din umbră bandele de huligani. Copiii noştri nu mai au dreptul să urmeze la şcoli. Fiii noştri sunt bătuţi ziua în amiaza mare, până la sânge, iar unii au fost chiar omorîţi. Sinagogile noastre sunt devastate şi distruse iar odoarele sfinte ce nu pot fi atinse decât de rabini, sunt călcate în picioare şi distruse de bandele liberale.

„Brătianu este criminalul nostru. Brătianu a tras sabia contra noastră, dar de aceeaş sabie va muri.

„Fii ai poporului ales.

„Marele Consiliu al U. E. R. precum şi marea Lojă etc., întrunite în ziua de 4 Februarie, a hotărît ca toţi Evreii să dea voturile lor acelor *partide cari vor susţine drepturile Evreilor încălcate de Români.*

„Nu vă lăsaţi deci înfricoşaţi de ameninţările criminalilor de liberali şi votaţi numai lista pe care sunt trecuţi marii oameni de stat şi *protectori ai noştri* în frunte cu Dnii: *Nicolae Iorga, Maniu, Stere, Doctor Lupu, Vaida-Voevod, Mihalache.*

„Poporul ales şi cel mai vechiu al lui Israel nu a fost şi nu va fi niciodată învins, iar cei care vor încerca să se atingă numai de noi, îi vom distruge fără cruţare şi fără milă.

Marea Lojă şi Supremul
Consiliu al României“.

Faţă de asemenea documente, faţă de faptele zilnic petrecute de tovărăşia naţional-ţărănistă cu Jidanii în politica ţării, întrebăm pe adevăraţii Români: până când vor mai asculta la torentele de vorbe goale, debitate în întruniri publice, numai şi numai pentru ca tovarăşii Jidanilor să pună mâna pe putere?

Infrăţirea Românească

Răboaje dureroase. Constatări îmbucurătoare

Cotidianele de tiraj, cari nu sunt înhămate slugarnic la puvoiul finanţei internaţionale jidoveşti, apoi toată lumea demnă şi responsabilă, martoră oculară a ultimelor evenimente politice şi care nu aşteaptă niciun oştior de ros dela politicianii răscopţi de putregiunea mâsladului vremii, se întreabă mirate: ce poate fi cauza deraierii mintale de a încheia alianţe incompatibile şi periculoase, care poate fi motorul nebuniei maniace de acţiune în tulbure şi criminal al partidului aşa zis naţional ţărănesc dela existenţa lui încoace, dar cu deosebire, cu ocaziunea circumciselor adunări de răsturnare a guvernului actual de sabăsgoimi, poreclit şi acesta, naţional dar liberal.

Şi cum nu, când cu revolta s'au convins că cel puţin un sfert din conducătorii oculţi ai acestui partid şi din asistenţa gălăgioaselor haimanale internaţionale de hămeşiţi hienici, metamorfozaţi când în colectanţi furibunzi ai „rezistenţei cetăţeneşti,“ când în pioneri acerbi ai disordinelor şi luptei de clasă augmentate de patronii oculţi ai băncilor jidoveşti — poartă nume de cea mai clară expresie neoromânească, de cetăţeni postversailici.

Din această imensă ciurdă, a zecilor de mii, prezenţi, la toate acţiunile naţional ţărăniste, fie cu sulupi încârlionţaţi până după urechi, cu caftane soioase şi cu trena murdară pe pământ, fie deghizaţi şi raşi englezeşte, în limuzine de milioane, spicuesc spre eternizarea degradării politicianismului, numai infimul număr al acelora, cari nu şi-au devorat încă scârboasele porecle, impuse cu sila prin legi, ca să se vadă cine sunt entuziasmaţii şi fervenţii aderenţi şi martiri ai stângei, D-lui Maniu.

Antologia fără sfârşit nu e vreo fantazie bolnăvicioasă şi plină de ură, ci o copiare fidelă din oficioasele şi semioficioasele partidului, şi din alte cotidiane, sau gazete, precum urmează :

Bela Robinsohn, Perlzweig Carol, Leon Rotenberg, Moisă Schweitzer, Iacob Schein, Salamon Gabel, Riva Fischman, Şimon Lampet, Salamon Schein, Osias Melik, Bernat Lebli, Avrum Fuks, Ianku Leibovits, Abel Rapaport, Iacob Nathan, Gelehrter, Epoim Şteinberg, Iancu Herschkovits, Kain Raiter, Samu Hornstein, Moritz Nürnberg, Abeles Zipstein, Haim Kraft, Aureliu Weisz, Polonyi, St. Venor, David Avramescu, Iosef Schwartz, G. Lajus, Mozes Engländer, S. Baluansky, Epoim Saraga, Moskovits, Gedale Gewürtz, I. Kleinberg, Ionel Bauer, Braunstein, Honigman, Harfanes Pinkelovits, Avram Löwenstein, Gidali Pikeles, Blank, Peretz, Abeles Ungar, Haimovits, Rosenzweig Marmorosch . . .

dar e păcat să mai consum hârtia scumpă şi afirm nici nu ar fi deajuns coloanele „Infrăţirii Româneşti“ depe un an, ca să-i poţi înşira pe toţi. Acentuez însă, că mulţi din cei înşiraţi, sunt membrii marcanţi în conducerea partidului naţional ţărănesc.

Trebue să mai fie amintiţi însă, cei zămisliţi din fructul dragostei de o clipă cu vreun fiu sau fică a „neamului ales“, toţi în slujba partidului naţional-ţărănesc, toţi oaspeţi vechi şi perpetui ai beciurilor siguranţei, arhicunoscuţi de sfinţi ai internaţionalei moscovite.

Desvelită fiind deci incontestabil compoziţia „coşer“ a Excelenţelor componente şi cu deosebire mecenate din aşa zisul partid naţional ţărănesc, se clarifică automat şi enigma, de ce în afară de statul major şi neamurile sale — din care fiecare mucalit a ochit cel puţin o prefectură — şi de advocaţii cu

clientela jidovească, nu mai găseşti nici cu lampa lui Diogene, vreun intelectual, măestru, comerciant, gospodar, industriaş, sau ţăran cu judecată nealterată, înhămat la mreaja politicii distructive, internaţionale şi de pricopseală a reinviatului partid într'u Moisă şi Marx, de sub şefia simandicoasă a D-lui Maniu.

Concomitent, se ridică şi vălul depe secretul politicii înalte, a Conducătorilor Responsabili în faţa istoriei de soarta acestei ţări şi apare sensul adevărat al realităţii, dece acest partid, cu toate că are totalitatea acestor masse, complectate şi întovărăşite cu muncitorimea internaţională la spate, nu a putut în trecut, nu va putea prelua nici în viitor şi niciodată cârma ţării în mâni.

Căci oricum, pentru Factorii Hotărîtori, trebue să tragă mai greu în cumpănă sufletul aristocratic şi conservativ al ţăranului şi gospodarului nemăsläduit român, decât cumulul voinţii tuturor Jidanilor din lume; trebue să valoreze mai mult strigătul desperat de alarmă al comerciantului, meseriaşului şi industriaşului român, decât toate protestele ticăloase ale avortonilor tuturor neamurilor; trebue să aibă mai puternic ecou, manifestarea şi crezul românesc şi creştinesc al intelectualilor neporniţi pe prăpăstiile galimatiasului criminal politic, decât toate stârpiturile jidoveşti şi exponenţii jidoviţi ai vremii. Altmintrelea saltul mortal de prăbuşire în haosul comunismului bestial, în iadul torturelor de răsbunare a molohului jidovesc, în care ne aşteaptă ca şi pe Ruşi, o viaţă de sclavi netrebnici şi de iloţi supuşi la chinuri de sisyph, ar fi un fapt împlinit, sub ochii acelora, cari ar fi avut nefericirea, să mai vază lumina zilei.

Instinctiv, în faţa rânjetului ameninţător a acestui pericol încă nedelăturat, toţi cei conştii şi cinstiţi, cari au de pierdut virginitate, morală şi credinţă, părinţi, soţie şi copii, ban, diplome, sau pământ cu oasele strămoşilor lor, la sunetul goarnei studenţeşti de alarmă şi-au întins mâna şi sărind în ajutorul celor cari conduc destinele acestei ţări, s'au înregimentat în oastea invincibilă a L. A. N. C., care vrea binele tuturor oamenilor croiţi după chipul şi asemănarea lui D-zeu, moarte şi prăpăd tuturor bestiilor, lepădate din cloacele infecte ale Satanei.

Sub scutul de granit al acestei forţe reale şi fanatice, ţara va fi a noastră, va rămâne pururea în mâna acelora cari o susţin şi ştiu să moară pentru ea, şi niciodată, chiar în infinitul mileniilor nu va ajunge marfă de tarabă, în mâna precupeţilor şi samsarilor de lozinci internaţionale, teren de răsvrătire a ordinei lumeşti şi preceptelor D zeeşti, nu va sucomba în ghiarele bestiei jidoveşti, idolatrizată la nebunie de declasaţii satelor şi golanii mahalalelor, toţi leneşi şi alcoolizaţi premeditat şi fără remediu de îndreptare, de sub coducerea ilustră a Jidanilor şi jidoviţilor Domni:

Marmorosch, Maniu, Mihalache, Blank.

Şi cum vremea aceasta, se apropie cu paşi gigantici ca dela un capăt la celălalt al ţării, să bată numai inimi româneşti şi creştineşti, de geaba orice încercare, protipendişti ai Moscovei, de sub dărâmăturile turnului babilonic al Jidanilor Marx şi Lenin va răsări peste râuri de sânge şi ecatombe de satane, soarele cinstei, dreptăţii şi umanităţii creştineşti, va încolţi sănătatea, bunăstarea şi fericirea, revărsându-se din belşug asupra fiecărui pământean vrednic de strălucirea măreaţă a acelor zile, în eternitatea existenţei ţării româneşti.

SORIN SÂNZÂIAN.

Acelaş glas din tânăra generaţie

Desarmarea noastră

Veacul al XX-lea este veacul prefacerilor mai de seamă a omenirii, este poate cea mai marcantă epocă de evoluţie şi progres ce-a văzut şi va vedea umanitatea. Dar progresul aduce şi unele desavantagii, căci el contribue în mare parte, deşi indirect, la înfăptuirea rafineriilor perversităţii omeneşti.

Artele, ştiinţele, literatura, filozofia, s'au perfecţionat şi au evoluat sub auspiciile oamenilor de geniu.

Alături de atâtea perfecţionări au progresat uimitor politica, diplomaţia şi arta răsboiului.

Sunt mari chestii de predominare şi preocupare a spiritelor epocii contemporane, interesate în atâtea şi atâtea frământări etemere cari târăsc în urmă-le victime şi numeroase jertfe.

Iată: revizuirea tratatelor, procesul optanţilor, propaganda iredentistă alui Rothermere, răsboiul civil chinez, conflictul italo-jugoslav, diferendul polono-lituan, înarmările clandestine ale Ungariei, pregătirile răsboinice ale Rusiei; atâtea şi nenumărate alte chestiuni ce nu trebuesc neglijate şi cari trebue să ne preocupe şi să ne intereseze în primul rând, de unele din ele depinzând viitorul nostru în fiinţa unui Stat naţional puternic consolidat, cu mari şi multiple aspiraţiuni, dar care neglijează prezentul.

Se vorbeşte mai ales despre răsboiu şi suprimarea lui.

Desarmarea generală prevede desfiinţarea armatelor, distrugerea uzinelor producătoare de armamente şi muniţiuni, anihilarea oricăror posibilităţi de înarmări şi pregătiri răsboinice — prin aceasta tinzându-se la eternizarea păcii.

Alţii prevăd suprimarea răsboaielor în Ligile de Pace, în Statele unite internaţionale, Imperiul Creştin Universal, Comunism, etc. toate tinzând spre acelaş scop, spre acelaş ideal milenar al omenirii, care este *pacea*.

Asupra menţinerii ei şi-a nimicirii răsboaelor se fac atâtea şi atâtea conferinţe internaţionale, asociaţii pacifiste în mai toate ţările civilizate, se scriu articole şi nenumărate broşuri, se umple biblioteci întregi cu volume tratând aceste chestiuni, se înfăptuesc convenţii umanitare, altruiste şi pacifiste.

Se speră mult, se nădăjdueşte mereu, dar numai atât.

Se înşală crud cei ce cred în posibilitatea acestor realizări, acum. Idei sublime, ideale milenare, umanitarism perfect, altruism impecabil — dar simple utopii ce nu pot fi urmărite decât de cumpliţi visători, de cei cari nu ştiu ce-i nisipul sufletului uman, pe care încearcă a-şi clădi temple menite Păcii Eterne.

Ne întrebăm şi noi, după cum e şi logic: Cum oare am putea desarma în toiul atâtor conflicte şi diferende ameninţătoare? Putem rămâne nepăsători la înarmările ce se fac în juru-ne, acum când furtuni ameninţă dinspre răsărit; putem noi oare desarma bazaţi numai pe simplele asigurări şi convenţii semnate de politiciani fără caracter, de diplomaţi cinici şi laşi?

Dar acest pas ar fi prăvălirea în prăpastie, căci totul prevesteşte momentul deslănţuirii unui cumplit uragan, a unui groaznic măcel ce va sfâşia milioane de trupuri, scăldând în sânge pământul statelor

slabe şi încrezute în hârţuliile şi tratatele diplomatice!

Toate nimicurile de azi vor fi faptele grave de mai târziu ce vor spulbera naţiunile şi ne vor ameninţa în fiinţa noastră ca Stat şi liberă naţiune.

E imperativul categoric şi fatal care ne spune că trebue să ne pregătim mereu şi să fim oricând gata!

N'avem aproape nimic — nici aviaţie, nici marină, iar cât despre un serviciu al gazelor, nici pomeneală. Ne avem numai pe noi, numai propriile noastre forţe şi mijloace, braţele şi baionetele, căci Dumnezeu e departe, iar la ajutorul Său nu pot spera cei cari zilnic îl hulesc şi uneltesc contra voinţii Sale!

„N'avem oşti, dară iubirea de mo-
[şie e un zid"
„Care nu se înspăimântă de-a ta
[faimă, Baiazid!"

Dar noi, suntem sătui! Prea multe am îndurat, prea multe suferinţe şi umiliri ne-au brăzdat milenii întregi! Am suferit destul torturile călăilor venetici, am orbit şi-am lâncezit prea mult în temniţele atâtor hoarde ce s'au scurs veacuri de-arândul peste trupul nefericitei noastre Patrii!

Vrem lumină, viaţă, libertate!

Am stat destul în ploile de gloanţe şi în ninsoarea schijelor, am asurzit în concertul bombelor şi bubuitul tunurilor duşmane!

Acum vrem pace — dar în libertate!

Căci am văzut cine ne sunt prietenii, am văzut iubirea şi dragostea ce-o împărtăşesc cu noi — atunci când îi ghiftuim cu miliarde şi le dăm ţara 'n exploatare!, pentruca în urmă să ne întoarcă spatele, să ne insulte şi să ne lovească!

Deschideţi istoria neamului nostru şi veţi vedea pagini scrise cu sânge, sunt pagini de restrişte şi groază, înscrise de veacurile ce-au smuls viaţa atâtor generaţii.

In marea carte a istoriei sălăşluesc umilinţele şi durerile noastre, aşezate alături de paginile strălucinde în nepieritoare glorii — întunecate de decadenţa urmaşilor şi făcute uitate de duşmanii înfrânţi!

Dar, de va fi nevoe — vom scrie încă alte multe pagini; dar va fi vai şi amar de contrarii noştri!...

Nu vom dezarma cu niciun chip orice ar fi, chiar de-ar desarma lumea!

Nu putem comite asemenea crimă, căci noi nu ne avem decât numai pe noi, tot sprijinul stă în noi şi în puterea noastră de afirmare şi rezistenţă!

A sta impasabili ar fi o cumplită sminteală!

Când vedem intrigile mârşave şi crase ale politicianilor ce se latră şi se sfârtică pentru ocuparea şi preluarea puterii, nu putem decât să ne îngrijorăm şi să veghem, căci ei, politicianii, sunt prea aprinşi în horă şi prea pătimaşi în joc spre a mai veghea asupra ţării! Dar va sosi momentul în care realitatea le va suci grumazii, aşezaţi în ştreangurile duşmanilor ce ne vor subjuga!

Vom vedea, atunci când va fi să desarmăm, în momentul în care ultima armă va răsuna căzând jertfă pe altarul Păcii, numai atunci vor răsări la graniţele noastre armatele ce nu vor pieri niciodată, ele vor trece în goană peste trupul ostenit al naţiunii noastre sdrobite! Va fi momentul crâşnirii dinţilor şi-a morţii eterne, căci ei ne vor lua dreptul la viaţă şi ne vor înăbuşi sub genunchii grei ai batatioanelor năpustite asupră-ne şi cari n'au desarmat!

Nu uitaţi: duşmanii stau la pândă, ascunşi, dar gata.

Dar nu, noi nu vom desarma nicicând, căci suntem conştienţi de datoria noastră aici şi de rolul nostru de sentinelă a latinităţii în răsărit!

Noi nu mai vrem să fim svânturaţi şi spulberaţi în toate părţile! Ne-am unit, vrem să fim mereu uniţi, să formăm o mare naţiune care să poarte cu fală numele de „urmaşi ai Romei", înscris pe aripile de bronz ale aquilelor biruitoare!

Visele utopiştilor trebue să se spulbere în minţile noastre, a bunilor patrioţi. Voi, cei conştienţi, voi vă veţi apăra moşia şi avutul, veţi păstra glia sfintei Patrii moştenite dela măreţii cuceritori ai lumii!

Iar noi, cei tineri, chemaţi a ne păzi ţara, o vom apăra şi nu vom ceda nicio palmă din trupul ei, de ar fi să pierim cu toţii!

Vom pieri, dar vom pieri cu armele 'n mâini!

Aşa să ne ajute Dumnezeu!

Un băiat din clasa VI gimnazială din această parte a ţării, sărăcită de Jidani şi de politiciani.

Cine sunt Românii necinstiţi şi înstrăinaţi cari ajută pe Jidanul Tischler

Publicăm mai jos o scrisoare trimisă la redacţia revistei noastre, din partea unui grup de muncitori din comuna Răchiţele (jud. Cluj.)

Numărul celor ce se conving de primejdia evreiască creşte din zi în zi, iar încrederea în adevăraţii îndrumători ai destinelor acestei ţări devine tot mai accentuată.

Laudă muncitorilor din Răchiţele, cari au avut curajul să-şi ridice glasul în contra asupritorilor lor şi al întregului neam şi au ştiut să se grupeze în jurul oamenilor, cari cu adevărat le vreau binele.

Domnule Director!

Aflând dela diferiţi cunoscuţi ai noştri şi dela Procesul Moţilor, că sunteţi unul dintre cei mai mari apărători ai Naţiunei Române, apărându-o contra elementului jidovesc.

Vă rugăm călduros, în numele muncitorilor, să ne luaţi apărarea şi să cereţi îndreptarea relelor care ne bântue, rugându-Vă totodată să primiţi mulţămirile muncitorilor din Răchiţele.

Cine sunt Românii necinstiţi şi înstrăinaţi cari ajută pe Jidanul Tischler.

Prin anul 1923 starea locuitorilor din comuna noastră a fost început să se înbunătăţească, atât pe terenul economic cât şi pe terenul cultural, prin faptul că am avut în fruntea comunei pe vrednicul primar Şuşman, care timp de patru ani a condus interesele comunei, cu mare pricepere, luminând sătenii asupra pericolului, care este pus de Jidani, în mijlocul nostru, prin beuturile otrăvite, şi îndemnând şi muncind pentru stârpirea crâşmelor din comună. Făcând totodată paşii, necesari pe la toate autorităţile agrare, numai cu vrednicia lui are astăzi comuna noastră 6000 jugere pădure şi păşune.

Dar vorba Românului: după bine, să te aştepţi şi la rău, ceeace s'a întâmplat şi în comuna noastră, unde toate mergeau bine şi azi toate s'au schimbat în rău. Lucrurile au mers bine patru ani dearândul, cu toate că şi în timpul acela a avut Şuşman de suferit dela o seamă de neromâni necinstiţi, cari erau atunci în serviciul lui Fischer şi Tischler, precum sunt şi azi.

Precum trăiesc în munţi capre şi lupi fioroşi, tot aşa sunt şi între oameni, oameni cu apucături rele şi cruzi în fapte mârşave. Iată cine sunt Românii necinstiţi şi înstrăinaţi,

iată cine sunt coadele de topor, în serviciul jupânului Tischler, cari neromâni storc toată vlaga bieţilor muncitori, care muncesc din zorii zilei până în noapte fără alimentaţie, căci hrana lor este, coaja uscată şi cartoful. Aceşti neromâni sunt antreprenorii *Abrudan Todor, Purcel Nuţu* şi *Abrudan Petre*, toţi fraţi (cauza că pronumele nu le consună este, că aceasta este o familie bastardă). Această familie a ştiut să-şi servească stăpânii chiar în momentele grele prin care au trecut locuitorii comunei Răchiţele la anul 1923, sub baionetele jandarmilor când primarul Şuşman a fost pus în temniţă, numai şi numai la minciunile lor. Această familie a ajutat pe Jidanul Fischer la 1923, de a torturat pe mai mulţi locuitori din Răchiţele; această familie a lucrat în tot timpul contra intereselor comunei noastre; această familie fiind ajutată de Jidani, a prostit minţile oamenilor dându-le beuturi otrăvite de Jidani, minţindu-le câte minciuni toate. Această familie a corupt orice legătură dintre om şi om, care ar fi visat curăţirea munţilor de Jidani.

Şuşman a muncit să facă cooperativă în comună, a muncit să facă o uzină de cherestea pentru săteni, nu i-a reuşit, tot din vina şi nepriceperea familiei jidovite de mai sus, care s'a vândut pentru aurul sclipitor, la Jidani, pentru ca ei să rupă orice unire şi orice legătură bună dintre locuitorii comunei noastre.

După cum este zisa: lucră, că la urmă capeţi plata, aşa au făcut şi aceşti Români necinstiţi şi înstrăinaţi. Dupăce Jidanii au văzut că slugile lor credincioase au lucrat pe placul lor şi că au stricat orice progres bun din comună; dupăce Jidanii au văzut că aceşti înstrăinaţi au adus lumea la demagogie, până ce nu mai ascultă de sfaturile înţelepte ale primarului Şuşman, au căutat să-şi mulţumească slugile credincioase.

Se ştie că Vampirii Moţilor exploatează anual circa opt sute jugere pădure, cari păduri nu sunt ale lor, ci le fură ca şi cum fură hoţii. Aceste păduri după lege şi după drept sunt ale Moţilor. La aceste exploatări care sunt în mâna Vampirilor, trebuie să fie braţul neobosit al Românilor, care braţe lucrează la exploatarea din fundul munţilor şi până la punerea în vagon pentru export.

Aceste opt sute de jugere de pădure, care se culcă la pământ an de an, sunt date în mâna Românilor necinstiţi şi înstrăinaţi, în intreprindere, pe un preţ destul de bagatel, cu scopul ca din aceste intreprinderi să-şi aibă plata dela stăpânii, pe care i-au servit cu credinţă.

Aceşti Români necinstiţi şi înstrăinaţi au ruinat şi locuitorii comunelor din jur, care lucrau la exploatările de păduri, prin faptul că nu le da preţul cuvenit, ci le da un preţ mic şi bieţii oameni nu puteau să-şi câştige existenţa familiei. Dar ce să facă bietul om ajuns în robie economică. Dar tot n'au fost aşa tare bajocoriţi muncitorii, atâta timp cât Şuşman a fost în fruntea comunei. Dar de când Şuşman şi-a dat dimisia din postul de primar, noi muncitorii de toate zilele, am ajuns azi robi şi sclavi la Jidanul Tischler şi la antreprenorii lui.

Pentru a cunoaşte pe deplin pe aceşti Români înstrăinaţi şi necinstiţi, care au acaparat toată vlaga bieţilor muncitori, vom arăta o diferinţă din trecut faţă de prezent. Şi anume: în anul trecut aveam un lucrător, adecă un muncitor de pădure, plata zilnică dela 150 lei până la 200 lei, lucrând dela patru ore dimineaţa până la opt ore seara, aşa că un muncitor lucram în săptămână 5 zile şi câştigam în total circa 800 lei, care sumă o înpărţeam, pentru întreţinerea familiei. Unui muncitor îi este necesar pe fiecare săptămână: 30 kg. făină de pâine à 12 lei (din magazia lui Tischler, unde femeile muncitorilor aleargă în fiecare Vineri, la depărtări de 7—8 chilometri), ceeace ar face 360 lei; 2 kg. slănină la săptămână socotită à 60 lei per kg., în total 120 lei; unde mai sunt 2 kg. brânză à 40 lei, total 80 lei. Din aceste un kg. brânză şi un kg. slănină o duce muncitorul pe cinci zile de hrană în pădure, iar restul rămâne la familie acasă pentru întreţinere. Adunate la olaltă ar face în total: plata săptămânală ar fi de lei 800, întreţinerea familiei şi a muncitorului ar fi lei 560, aşa că mai rămâne un rest de 240 lei.

Unde este acuma îmbrăcămintea alor 7—8 copilaşi; unde este sarea, unde este tutunul, unde este încălţămintea întregii familii; se pot procura cu restul de 240 lei? şi aceasta ar fi numai atunci, dacă nu mai este o sărbătoare; unde sunt atribuţiunile către stat şi comună.

Dar atunci tot a mai fost cum a fost; cu plata care o primeam din mâna Jidanilor şi a antreprenorilor lor, mai trăiam cu cât amar cu tot. Dar să arătăm situaţia de azi, unde am ajuns noi muncitorii, conduşi de servii Jidanilor care sunt antreprenori.

Astăzi are un muncitor dela 80 lei la 130 lei pe zi, aşa că într'o săptămână lucrând cinci zile ar face cam 550 lei, iar pentru 30 kg. făină de pâne à 15 lei ar trebui 450 lei, aşa că mai rămâne un rest de 100 lei.

Unde-i acum slănina pentru hrana muncitorului şi unde întreţinerea familiei. Oare le putem obţine cu una sută lei, pe lângă că plata nu ne-o face numai la 2 sau 5 luni. Iată Domnilor *unde am ajuns noi muncitorii. Azi suntem despoiaţi de toate, copiii noştri au ajuns în halul Ţiganilor şi noi ca mâne vom fi cei mai de frunte cerşitori, în ţara noastră bogată şi plină de comori.*

Pe câtă vreme Jidanii câştigă milioane şi milioane din munca noastră şi din pădurile noastre, ajutaţi de Români înstrăinaţi şi necinstiţi, cari s'au vândut lor.

Aceşti antreprenori câştigă din munca noastră şi din chinul muncitorului care lucră 18 ore pe zi, milioane şi sute de mii cu care bani cumpără crâşme şi imobile şi sunt încărcaţi de pradă.

Iar bieţii muncitori, care lucrăm după cum a lucrat Faraon la piramide, la fiecare răfuială rămânem datori cu mii de lei, ori când se întâmplă să căpătăm bani, primim câte 5 lei ori mult până la 100 lei.

Starea noastră a muncitorilor este azi atât de rea încât ne gândim, că, cum poate Dumnezeu suferi aşa oameni ca antreprenori Jidanilor cari ne-au pregătit şi ne-au adus mizeria cea mai îngrozitoare. Aceşti înstrăinaţi cari au făcut atâta rău în viaţa muncitorilor şi au stricat interesele comunei noastre, ne-au minţit câte minciuni toate, numai ca noi muncitorii să nu ascultăm şi să nu stăm alături de primarul Şuşman, care a luptat şi luptă contra a tot ce e jidan ori jidănit.

Crezând că vom afla sprijinul şi ajutorul bunilor Români, şi vom fi salvaţi din mâna sclăviei, la care ne-au adus Românii înstrăinaţi, cari au purtat minciuni în vileag contra lui Şuşman care numai bine a făcut jurului nostru,

semnăm noi muncitorii:

Mihuţ Petre, Mihuţ Vasile, Suci Nuţ, Suci Vinţ, Bălaş Todor, Bălaş Văsiu, Neag Nătuţ, Răşinar Ioan, Abrudan Teodor lui Ştefan, Suci Văsiu, Brad Ion, Nica Todorhazi, Abrudan Ion, Valea Văsiu, Todoruţ Văsiu, Suciu Mihaiu, Mihuţ Niculaie, Ştiop Niculaie, Bălaş Onuţ, Suci Petre, Todoruţ Iosif, Todoruţ Toader, Stiop Todor, Suciu Văsiu.

Corespondența din Huedin

Primim dela secția noastră de informații din Huedin, județul Cluj, următoarea dare de seamă, despre modul cum s'au acordat despăgubiri, acelor negustori jidani, cari au afirmat că ar fi suferit pagube cu prilejul întoarcerii studenților dela congresul din Oradea, ținut în Decemvrie 1927.

Cititorii noștri vor afla, cum s'au risipit banii statului, adică ai noștri, ai contribuabililor, dându-se despăgubiri cu mult mai mari decât pagubele reale, și deci îmbogățind pe Jidanii, protejați de autoritățile românești, cari Jidani și după-ce au încassat din mărinimia guvernanților liberali, nu au încetat să ne bârfească mai dușmănos și mai strident în străinătate.

Publicul românesc trebue să afle că această mărinimie, săvârșită din cassa statului, provine din inițiativa specială și grăbelnică a Ministrului Lapedatu, care culege lauda de a fi generos, cu banii publici, și care tinde prin această manevră de politician să cucerească popularitate în Ardeal.

Iată onorat public cum s'au risipit banii noștri de contribuabili amărîți, de către autoritățile românești, din ordinul Ministrului Lapedatu cel ahtiat de reclamă:

Jidanilor din Huedin s'a plătit următoarele sume, despăgubiri pentru pagubele făcute de studenți.

Knopf Sami: 825,000 lei deși el a voit să vândă casa cu mobiliar cu tot înainte cu un an sau doi, cu 700.000 lei.

Deși bani nu au dispărut pentrucă cassa de fier nu a fost deschisă.

Paneth Moriț: 390,000 lei; din prăvălie (de ferărie) aproape nimic nu a dispărut, și s'a dat această sumă fabuloasă, pentru câteva scaune și mese simple de lemn de brad, ruinate cu această ocaziune.

Waldmann Léb: 290,000 lei, care avea prăvălie de vestminte. In ziua devastării era cu aproape întreagă marfa la târg la Negreni.

A falimentat, după ce a ridicat banii, și a doua zi a redeschis prăvălia pe numele soției.

Kleiner, pantofar: 120,000 lei.
Firma Erdélyi și Albert: 120.000 lei.

Gottehrer, prăvălie de bomboane: 51.000 lei. Deși toată marfa lui de zacharicale nu valorează 10,000 lei.

Fried, prăvălie de mașini de cusut: **150,000 lei.**

Albert Emanuil: 50,000 lei pentru geamurile dela coridor.

Roob David: 32,000 lei.

Ciment Pinkas: 31,ooo lei.

Vă rog să mă scuzați pentru forma în care vă scriu, dar am cules și scris datele în tren, dela unul dintre păgubașii fericiți cari ar dori barem la săptămână câte o devastare, unde statul plătește așa galant, și face din faliți iarăș comercianți de forță, și dă posibilitate ca în locul vechiturilor pline de stelnițe să-și cumpere tot perciunatul aranjament modern.

Primiți vă rog dle Director asigurarea deosebitei mele stime și considerațiuni ce vă păstrez.

La 15 Iunie 1928.

A. B. C.

Corespondența din București

Conștiința națională

Conștiința națională este elementul dinamic al nației, îndrumătorul generațiilor de sacrificiu. In timpurile actuale, când opera de unificare teritorială trebue conplinită cu cea de unificare sufletească — conștiința națională trece prin momente destul de critice. Și aceasta dintr'un motiv puternic: lipsa de caractere. Buruiana blestemată a politicianismului hâd a otrăvit sufletul românesc. Singurul antidot n'ar fi decât formarea și educarea caracterului.

Treaba asta presupune însă un lucru: metodica îndrumării unită cu entuziasmul celor mai experimentați în hazardurile vieții.

Credeți oare, că domnii ce dețin înalte situații în statul românesc mai au timp să se gândească și la asemenea lucruri?

Conștiința li s'a tocit, caracterul li s'a atrofiat, — iar simțământul național a fost omorît prin puterea diavolească a banului.

Antrenați pe această cale, acești domni sunt cei mai prețioși ajutători ai acelora ce caută să distrugă temeliile neamului românesc.

Dacă se complac în acest rol în deplină cunoștință de cauză, atunci sunt nemernici; dacă o fac în mod inconștient, sunt neghiobi — și cu atât mai rău.

Doriți exemple?

Avem destule și suficient de convingătoare, spre a încredința pe cititori de adevărul spuselor noastre. Să alegem unul din aceste multe exemple.

Cu ocazia solemnității punerii pietrii fundamentale a spitalului „Caritas“ din București, întreținut de Comunitatea jidovească locală — între simandicoșii „șufări“ se găseau și „șabăs-goimii“:

Vasilescu-Valjean, advocat și deputat al partidului „național-liberal(?!) reprezentând pe dl Duca, ministru de interne; *Barbu Dumitrescu*, profesor universitar și primar al sectorului II negru; *Dr. Ștefan Minovici*, profesor universitar de chimie; *Ștefan Filipescu*, mare comerciant și consilier comunal reprezentând pe dl dr I. Costinescu, primarul municipiului București; *A. Popescu*, subdirector general în Ministerul Cultelor și Artelor; etc., etc. (Vezi „Universul“ Anul LXVI. Nr. 116.)

Va să zică: la o festivitate a comunității Jidovilor din București asistă o sumă de „Români“ din lumea politică și științifică.

Cauza?

Toți au nevoe de Jidani.

Cu asemenea caractere și cu asemenea indivizi să fim siguri, că nu se va putea desăvârși niciodată unitatea sufletească a poporului românesc.

Asta ca să se știe!

N. IONESCU

Gazeta Săptămânală a L. A. N. C. cerută tot mai stăruitor

Zilnic ne sosesc scrisori dela Onor. noștri cititori, care ne cer tot mai stăruitor să scoatem o gazetă Săptămânală a Ligii Apărării Naționale Creștine.

După cum am amintit și în numerile trecute ale Revistei noastre, suntem gata să aducem și aceste sacrificii, dacă marele public românesc, ar înțelege să ne dea sprijinul cuvenit, pentru a acoperi surplusul de cheltueli împreunate cu scoaterea gazetei cerute.

Rugăm pe toți aceia care doresc Gazeta săptămânală a L. A. N. C. să ne comunice în scris adresa și numărul de abonamente ce ne-ar putea asigura.

„INFRĂȚIREA ROMÂNEASCĂ“
Cluj, Str. Bob No. 7

In atenţiunea Ministrului de Interne şi a organelor sale

Publicăm mai jos adresa No. 7 din 28 Mai 1928, primită dela Reuniunea Meseriaşilor Români din Mediaş, ca o icoană clară a suferinţelor şi a greutăţilor ce întâmpină aceia care voesc să facă un lucru românesc. Facem această publicare, pentru ca să vadă marele public românesc, cât de puţin sunt sprijinite iniţiativele particulare, care iniţiative ar trebui să figureze în programul de guvernământ al fiecărui guvern, iar politica economică prin care se întăresc şi sporesc comercianţii şi meseriaşii români ar trebui să fie clasată în acelaş rang cu problema apărării naţionale.

Iată scrisoarea:

No. 7/928.

Onor. Administraţie a ziarului „Infrăţirea Românească"

Cluj

Cu o deosebită mulţumire şi satisfacţie sufletească am primit scrisoarea Dv. din 1 Mai a. c. prin care ne faceţi cunoscut atenţiunea deosebită ce o aveţi pentru noi. Vă mulţumim cu multă recunoştinţă.

Ne cereţi lămuriri asupra cazului cum stăm cu căminul nostru: **foarte prost, cu toată autorizaţia Ministerului Sănătăţii, ne lovim de altă deciziune a Ministerului de Interne care interzice orice vânzare de acest senz aşa, că autorizaţiile şi deciziile se bat cap în cap, cum se bat toate în sărmana noastră ţară.**

Noi suntem de plâns, ne găsim într'un oraş complectamente minoritar, suntem pigoniţi atât înăuntru, cât şi în afara, ca cânii fără stăpâni.

Dacă Dv. credeţi, că ne puteţi fi în ajutor, Vă rugăm a ne iniţia sub ce formă, şi vom fi adânc recunoscători, căci până acum nu am vândut nici atâtea cărămizi, ca să putem acoperi cheltuelile lor.

Primiţi asigurarea distinsei noastre consideraţiuni.

Cu toată stima:

Mediaş, la 28 Mai 1928.

Preşedinte BAZILIU POREA — Secretar COLTOR

Tineretul român în vacanţă

S'a încheiat anul şcolar 1927—28, iar studenţii şi elevii se intorc la vetrele părinteşti. Cei cu examenele terminate şi foarte mulţi cu idei *moderniste*, îşi frământă creerii cum să cheltuiască bani şi cum să se desfăteze în petreceri şi chefuri. Mai puţini sunt aceia, care se gândesc, cum să vină în ajutorul părinţilor îngrămădiţi de muncă şi de necazuri, şi cum să fie de folos poporului, din care şi ei fac parte.

Noi cei dela „Infrăţirea Românească" având o deosebită atenţiune faţă de elevii şi de studenţii noştri — conducătorii de mâne ai poporului român — nu putem sta nepăsători faţă de mentalitatea tinerimii noastre de azi. In cele ce urmează, vom fixa pe scurt părerile noastre faţă de tineretul român în vacanţă.

Tânărul român, elev sau student, cu examenul trecut sau netrecut, are două datorii principale: una faţă de sine însuşi şi faţă de familie, iar a doua faţă de Neam, de Ţară şi de Lege.

In ce fel se poate achita tânărul român de prima îndatorire — faţă *de sine şi faţă de familie*? — Ajuns la ţară tânărul, convins de proverbul latinesc, „*Minte sănătoasă în corp sănătos*" va trebui să-şi fortifice corpul şi nervii.

Prin ce mijloace?

Desigur nu prin lenevire, nici prin petreceri şi nici prin chefuri, ci prin hrană nutritoare, prin somn regulat în aer curat, şi prin muncă fizică, ajutând părinţilor la coasă, la cărat, la treerat, la cules de vii şi aşa mai departe — *a munci nu e ruşine*. Luaţi exemplu tineri români, dela Legionarii din Iaşi, care deşi având titluri academice, nu se ruşinează a cultiva zarzavat, ca mijloc de exerciţii fizice, şi ca izvor de câştig.

Bineînţeles, cartea nu trebue uitată la niciun caz, ori ai trecut, ori nu ai trecut examenul! Tânărul român trebue să înveţe pentru ca să ştie ceva, nu pentru ca să capete note de trecere; iar ştiinţa se câştigă prin învăţare şi prin repetiţie — „*Repetitio est mater studiorum*". (Repetiţia este mama ştiinţei) zice un proverb latin.

Cum se poate achita tânărul român de a doua îndatorire? — „*faţă de Neam, faţă de Ţară şi de Lege*". — E deajuns oare ca tânărul să vorbească româneşte, să treacă examenul, şi să petreacă în desfrâu şi lenevire pentru ca să se poată numi un factor constitutiv al poporului român? Desigur, că nu!

Neamul românesc, deşi întregit, în urma marelui răsboiu încheiat acum zece ani, este în mare suferinţă şi azi — după un deceniu dela unire.

Bogăţiile ţării sunt acaparate de Jidani; slujbaşii ţării — onoare excepţiunilor — favorizează pe străini, nedreptăţind pe Români; corupţia, fraudele şi delăpidările de bani publici sunt tot mai dese şi săvârşite în măsură tot mai mare, dările cresc pe an ce trece, şi odată cu impozitele cresc şi datoriile ţării; căile ferate, drumurile, podurile şi localurile publice sunt rău întreţinute. Sectele religioase se sporesc şi odată cu ele se înmulţesc şi comploturile, atentatele şi spionajele; Românului nu i se face dreptate, şi-i străin în ţara lui.

Faţă de aceste numeroase şi grele suferinţe ale poporului, tineretul român are să-l lumineze arătându-i duşmanii şi binevoitorii, să-i indice căile prin care poate ieşi din năcaz şi din suferinţă, întrebuinţând spre acest scop toate Duminecile şi sărbătorile.

Iată iubită tinerime română cum înţelegem noi să vă faceţi datoria faţă de voi şi de familiile voastre, precum şi faţă de poporul din care faceţi parte.

Fericită va fi Naţiunea care creşte o tinerime sănătoasă, muncitoare, şi cu iubire de Neam şi de Lege!

La toamnă vom încheia bilanţul activităţii tineretului român din vacanţă.

Un Român cu dor de ţară.

Dela Administraţie. In legătură cu somaţiunea noastră din No. 11, apărută la 1 Aprilie 1928, referitor la restanţierii de abonament, aducem la cunoştinţa celor interesaţi, că am fost siliţi să oprim expediţia Revistei noastre, tuturor abonaţilor, care au primit-o dela începutul apariţiei ei, au citit o dar nu şi-au plătit abonamentul.

Intr'un număr viitor al Revistei noastre, vom publica numele ocupaţiunea şi domiciliul acestor domni, dacă nici după o ultimă somaţie — ce li se va trimite în săptămâna aceasta — *nu îşi vor ţine de datorinţă să plătească Revista cetită 3 ani şi jumătate fără să plătească un ban.*

Marele public românesc trebue să-i cunoască pe aceşti domni.

„INFRĂŢIREA ROMÂNEASCĂ

Un glas din popor

Primim următoarea scrisoare cu rugămintea de a o publica:

Indurerat mi-e sufletul şi fără mângăiere, când văd că învăţătura fiilor de Român, e dată uciderii desnădejdii.

Şi cui să te plângi, dela cine să ceri mângăiere? Politicianii noştri vin şi ne cer voturile la alegeri, ba îşi ridică pălăriile şi jură că sunt pentru binele poporului; of, ce jurământ. Dar de v'aţi trezi odată, să aveţi cunoştinţa că numai porodiţa lui Ham face aşa, pe al cărei caracter nu poţi conta. Şi acest lucru se vede pretutindenea; căci dnii Haţieganu, Djuvara şi Roman au făcut proprietar al celor 26 000 jugere pe Groedel, în paguba Maramureşenilor, iar bieţii Moţi au fost sărăciţi de dnii Haţieganu, Leon şi Groza, făcând proprietar pe Tischler. Toate acestea să le memorizaţi, scumpul meu neam românesc şi numele acestora să vă fie cunoscut, căci aceştia sunt oamenii pe cari nu-i dor lacrămile poporului şi ale fiilor lor, că şi măduva din oase le-o vor usca aceşti doi Jidani. Asta-i roada muncii celor trei partide politice, până aci săvârşite.

Dar mai nou un caz cu mare supărare şi desnădejde, acum înfăptuit în judeţul Someş. Comisia de punere de notari, a înlăturat fiul de Român, Dumitru Bizo din Suciu, din postul de notar, punând în locu-i pe Jidanul Micas Izidor, pentru comuna şi notariatul Răstociu, plasa Ileanda. Oare nu-i destul cât am fost batjocoriţi o mie de ani?, ca acum Jidanii cu perciuni să poarte Administraţia română; of, până când Doamne vei răbda aşa ceva.

Oare câţi Jidani am avut pe frontul dela Ciucea şi Tisa, de li se face loc acum la toate diregătoriile, până şi la cele mai gingaşe oficii ale statului, unde ar trebui să se păstreze secretul statului.

Dumnezeule, caută şi ridică pe adevăraţii creştini la conducerea şi chivernisirea acestui popor, care nu l-ai lăsat să peară de urgia barbară, iar acum în ţara lui să fie sedus de poporul cel pângărit cu restignirea Ta, de acel popor care propagă comunism, seducând poporul pe căi de ruinare, ca să poată pescui în tulbure şi să trăiască din neprevederile noastre, conducându-ne la dezastru.

Mai este durere de plâns caşi aceasta când jertfeşti pentru creşterea copiilor la şcoală, iar la culegerea rodurilor să fie fiii Jidanilor. Nu-i cu adevărat ucidere de desnădejde a neamului, ori doară e răsplata ostenelii Jidanilor cu punerea bombei în Senatul Român? Să li se deie şi portofoliu de miniştri, barem la culte, că doară vor face şi la noi în Bucureşti ori Cluj, bustul lui Iuda. Domnilor politiciani n'aţi cetit gazeta Czernowitzer Morgenblatt din 27 Nov. 1926, unde s'a publicat un articol, în care Domnul nostru Isus Cristos e un şarlatan şi preoţii lui sunt trântori. Domnilor cei cu răspundere nu vreţi să înţelegeţi, ci ne duceţi la căile neîncrederii faţă de intelectualii noştri; dar să se ştie că poporul se trezeşte şi vă va cere să-i răspundeţi pentru acestea.

Evreii totdeauna au fost împotriva Românilor, şi în era ungurească, iar acum în toate partidele figurează. Ne ameninţă cu Liga Naţiunilor, dar uită de Episcopii omorîţi în Rusia şi de fostul Episcop al Orăzii mari şi totuşi e mai mult preţuită o firmă de galoşi a unui Evreu. Vai de conducerea românească ce o avem şi vom avea cu cele trei partide politice ale noastre.

Frâncenii Boiului, la 15 Iunie 1928.

(Judeţul Someş) ALEXA POP

INFORMAŢIUNI

Pentru Gazeta săptămânală a L. A. N. C. Dl *N. Săndulache din Câmpina* ne asigură, că va face 15 abonamente.

I. Morariu, meseriaş din Cîmpa ne asigură de 10 abonamente.

I. Dumbrovă din A. ne asigură de 15 abonamente.

Iosif Stoia din Lupeni ne asigură de 20 abonamente.

Preşed. Reuniunii Comercianţilor şi Meseriaşilor români din Valea Jiului ne-a asigurat o contribuţie de Lei 7000 (Lei şaptemii).

Exemplul bun prinde; — iar Românimea se deşteaptă!

*

Succesul campaniei noastre. „Infrăţirea Românească" este singurul organ de presă, care a protestat contra închirierii Sanatoriului Crucii Roşii din Cluj către vechii acaparatori şi exploatatori clandestini evreo-maghiari. *Seghedi* şi *Steiner*, dupăce acest Sanatoriu trecuse în stăpânirea statului român. Avem satisfacţia să aducem la cunoştinţa tuturor, că glasul nostru a fost ascultat şi dl Ministru al Sănătăţii publice Inculeţ a pus la dispoziţia Inspectoratului Sanitar din Cluj suma de **200 mii** lei, cu ordin expres ca, înlăturând ori-ce tentative de închiriere să ia imediat în efectivă şi exclusiv românească stăpânire Sanatoriul Crucii Roşii din Cluj.

Sperăm că după aceasta primă iniţiativă, dl Inspector Martinescu, care din această cauză are merite hotărîtoare, va stărui, conform memoriului dsale publicat în „Infrăţirea Românească", ca acest sanatoriu să se destineze pentru combaterea bolilor constituţionale ce bântue populaţia Moţilor.

*

Jidanii dela Fabrica Renner şi **prada de răsboiu din 1918.** După multe amânări, dispariţii de dosare, intervenţii de politiciani jidoviţi, salturi de competinţe între autorităţi civile şi militare, după interpelarea dlui senator Amos Frâncu şi memoriile înaintate pentru a da pe mâna justiţiei penale pe Jidanii dela fabrica Renner, cari în Decembrie 1918 şi-au însuşit la Cluj prada de răsboiu luată de armata germană din România mică; în sfârşit această murdară chestiune, din care Jidanii şi protectorii lor politiciani români s'au îmbogăţit, a ajuns să fie soluţionată de Ministerul de finanţe, în sensul că, în urma raportului Inspectorului General Tacit (rar model de integritate), Jidanii au fost condamnaţi să plătească **4.800.000** ca echivalent al prăzii de răsboiu până acum descoperite.

Administraţia financiară din Cluj a aplicat sechestrul la fabrica numiţilor Jidani; iar aceştia au cerut păsuire, ce li s'a acordat până la 1 Octombrie.

Mai merită aceşti indivizi după 10 ani păsuire? Aici stă afacerea. Vom reveni şi denunţa pe apărătorii lor. Ţine-te bine dle Emil Haţiegan!

*

Anuarul academiei teologice „Andreiane" ortodoxe române din Sibiu Am primit la redacţie al IV a Anuar al academiei teologice din Sibiu. In fruntea acestei înalte instituţiuni de cultură creştinească stă neobositul si vajnicul purtător de cuvânt al Românismului P. C. Sa Arhimandritul dr. Eusebiu Roşca.

Remarcăm lucrarea dlui profesor dr. N. Terchilă, intitulată: *Incercări de pedagogie religioasă.* Un studiu profund şi de mare actualitatea în